

צרתם צעק לבם אל ה' כמיש ויצעקו אל ה' בצר להם והשיבו הם שהצעקה הוא בלי דעת והוא למעלה מודעת כי אינו דומה לצעקת הבהמה שהיא בלי דעת והיא למטה מן הדעת. אך לגבי הקבי"ה שהוא למעלה מן הדעת היתה צעקתם בלי דעת כמו צעקת הגדי והבהמה. כמיש בהמות הייתי עמך דהיינו כשאני עמך והבו. והנה כאשר צעק לבם אל ה' ויצעקו אל ה' בצר להם ומחמת זה יכול לכא ליידי האמונה שבאל בתי' היללה הזה כטחה. וזה היה הנס מפוים שהוא בתי' כולו כי של פם ל' ה' והבו. ויכול להיות כיום ההוא כמיש לא יום ולא לילה ולעת ערב יהי אור והבו:

והנה בתי' עמלק מלחמה לה' מדור דור. מפני שכל עכו"ם הם בתי' קליפה ומדות רעות כמיש החתי והאמורי והפרזי כו' והם בעצמן כטיליו לגבי הקדושה כיתרון האור מפני החשך ונקל לפטור מהם. אך החוצפה והגסות של כל מדה רעה הוא בתי' עמלק ומלחמה לה' מדור דור כי חוצפה היא מלכותא בלא תגא כי כל המדות שרשם ומקורם מן הגוף הנקי משכא דחריא ויכול להתהוות בכל אחד אך החוצפה והגסות מאין הוא בא לכל א' וא' הוא מ"ש מחשבת המן אשר חשב על היהודים דהיינו שיש היכולת הקליפות הנק' בבתי' המן והוא משפיע מחשבות לגסות הרוח וחוצפה. והעצה לזה ותפול לפני רגליו דהיינו המלאכים הנקראים בשם רגליו כמיש שרפים עומדים ממעל קרשים עומדים. וזהו ותבך ותתחנן להעביר מחשבות הרעות כו'. וזהו ותלו אותו ואת בניו על המצ' גבוה חמשים אמה כמיש ה' מלך גאית לבן:

חייב אינש לבסומי בפוריא עדי אל דעין בן ארור המן לברוך מרדכי. כתיב כי די על כס ה' וגו'. ואמרו רז"ל

שאינ השם שלם ואין הכסא שלם וכו'. ולהבין זה הנה כתיב ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד שיש בבתי' עמלק בתי' ראשית ובחינת אחרית. כי הנה זלעזי עשה האלקים כמו שיש בקדושה בתי' ראשית ואחרית וכדכתיב אני ראשון ואני אחרון. פי' ראשון שהוא סוכ"ע ומקורא דכולא כו' ואני אחרון בתי' ממלא כל עלמין בשמים ממעל ועל הארץ מתחת ומתחת זרועות עולם. כך יש בקליפה וסטרא אחרא בתי' עמלק בתי' ראשית גוים חו' שבע עמלק הכנעני והחתי וגו' שהם ז' מדות רעות כו' וראשיהם הוא בתי' עמלק ובתי' אחרית עמלק עדי אובד הוא סוף מדרגות הקליפות ותמציתן שהוא ענין התגברות כח הרע שבכל מדה וגלויה ותוקפה. וזהו ענין רשע ורע לו. פי' ורע מלשון רע לשמים ורע לבריות שהוא ענין הרגו והכעס ולב אכזרי שבא מן תגבורת הרע שיש לו ארס כנחש וזהו בתי' עמלק ג"כ שהוא גוף הקדמוני ונק' אחריתו כו' עמלק. ובתי' ראשיתו הוא ראשית גוים הנגיל מקור התהוות המדות הרעות וסבוב תולדתם ונק' בתי' עמל וע"י נאמר לך ראה עמל בישראל שעמל הוא בתי' עמלק כי עמלק אותיות עמ"ל לק"ה כו' ובתי' עמל הוא המסתיר אלהותו ית' ומפריד שאין השם שלם כו'. וכיאר הדבר הנה כתיב כי חלק ה' עמו שבכל גופש מישראל יש בתי' הוי"ה כי הו"אי שבשם הוא בתי' ו' קצוות לך ה' הגדולה וגו'. וכך בנפש האדם גדולה הוא בתי' חסד דרועא אימנא אברהם היא בחינת אברהם אובהי שאהבתו וירושה לרוע' דרוע' שיהא כל אדם יכול לעורר את האהבה אליו ית' למשוך אחריו ולדבקה בו והיא אהבה הטבעית וכו'. וגבורה דרועא שמאלא היא בתי' פחד יצחק שכאשר רוצה לדבקה בו ית' וישים אליו לבו להתבונן בגדולתו ית' תפול עליו אימתה ופחד כאשר לבכו יבין כי נשגב שמו לבדו ורק הודו על ארץ ושמים כו' כמיש ב"מא'. וכמו המלאכים שעונים באימה ואומרים ביראה קדוש

שאימתם ויראתם הוא מחמת השגתם קדושתו יתברך שהוא קדוש ומובדל ולית מחשבה תפיסא ביה כלל. וכן ב"מית דכתיב וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים וגו'. מה כתיב בתריה וירא העם וינעו ויעמדו מרחק מחמת היראה והוא בתי' שמאל דוחה כי מחמת התבוננתו בגדולת א"ס ביה וקדושתו ית' שהוא רם ונשא עד אין קץ דוחה ומשפיל א"ע לאמר מי הוא אשר ערב לבו לגשת כו' אך אין השמאל דוחה לגמרי ח"ו וכדכתיב ואימתך לא תבעתני. פי' שהאימה לא הגרם להיות נבעת ונפול לגמרי ח"ו אלא ירידה זו צורך עלייה היא ע"י מדתו של יעקב שהיא הרחמנות על הריחוק וירידה הגדולה. ולכן נק' מדתו של יעקב מברית מן הקצה אל הקצה. פי' שמעלה ומקשר מקצה התחתון אל הקצה העליון. וכדכתיב ליעקב אשר פדה את אברהם וגו' שע"י מדת יעקב חוזר ומעורר את האהבה וכדכתיב מרוחק ה' נראה לי דהיינו מחמת הרחמנות על הריחוק כו':

והנה ג' מדות אלו הם ו' מדות כנגד הו"אי שבשם שבהשתלשלות המדות עד סוף המעשה ש' ג"כ ג' בתי' אלו הם בתי' תורה ועבודה וגמילות חסדים דהיינו הכנת הלב והערת המדות להיות תכלית שלימות המעשה שצריך להיות בשמחה ובטוב לבב. גמילות חסדים זו צדקה שנא' ולא ירע לבבך וגו'. עבודה כתיב תחת אשר לא עבדת בשמחה וגו'. תורה כמארז"ל וכן לדבר הלכה. והם ג' קוין ימין ושמאל ואמצע כמיש מימינו אש דת למו. מימינו הוא ג"ח וצדקה חסד דרועא ימינא אש היא בתי' גבורה דרועא שמאלא והוא כנגד עבודה שהיא עבודת התפלה שעיקרה קבלת עול מלכות שמים היא היראה מפני מלכותו ית' כמלך שצומד עליו כו'. וכמיש שום תשים עליך מלך דהיינו שישים בלבו כאלו עומד לנגד עיניו וע"י תפול עליו היראה כי ענין היראה הוא מחמת קרבת הדבר הנראה וכך כשישים אל לבו גדולת א"ס ביה שהוא עד אין קץ ותכלית ואעפ"כ מלא כל הארץ הלזו הגשמיית הוא כבודו ואי תקבע היראה בלבו ופחד אלהים לנגד עיניו. והנה ענין קבלת עול מלכות שמים דהיינו המשכת מלכותו ית' למטה תחתונים הגם שאחר קבלת מלכות שמים בקי"ש נאמר אהבת. מי"מ הרי לאחרי מאן נאמר פרשה שניה והיה אם שמע וגו' השמרו לכם וגו'. רק שבתחלה נמשך מזה האהבה שירצה לדבקה בו. ואח"כ כשרוצה לדבקה בו וישים לבו להתבונן בגדולתו ית' ושהוא למטה כמו למעלה או נמשך מזה היראה וכדכתיב אברהם הוליד את יצחק ומה בא הכתוב ללמדנו והלא כבר נאמר יצחק בן אברהם אלא ללמדך שמת יצחק נולדה ומשכה מדה אברהם שאין מדת יצחק היא היראה מדה בפני עצמה ומדת אברהם בפני עצמה אלא כל המדות שבקדושה הם אחדות א' ואין בהם פירוד ח"ו. וכן בענין הקרבנות אריה דאשא דאכיל קורבניו בתי' פני אריה אל הימין דאשא בתי' גבורות כו'. וכן עבודת הלויים בשיר הוא בבתי' הסתלקות הגבורות ממטה למעלה והחיות רצוא ושוב ונק' בתי' מטי ולא מטי כו'. וכל זה הוא בתי' אש. ובתי' דת הוא קו הממוצע הוא בחינת התורה שנק' תורת אמת על שם שאותיות אמת הם א' בראש האותיות. ומ' באמצעם. ות' כסופן שהם בתי' מברית מן הקצה אל הקצה. וזו היא מדתו של יעקב שנאמר תתן ורעב ליעקב. וזהו למו פי' אליו בלומר שנמשך מימינו אש דת למו כדי לחזור ולקשר אליו ית' ע"י מדתו של יעקב מברית מן הקצה אל הקצה:

והנה כל הו' מדות הנגיל הוא בתי' ו' שבשם הו"יה ביה. ובתי' הו' שבשם אהבה תמונת וצורת הו' הוא ג' קוין שני קוין מתחברים שהם בתי' מחשבה דבור. וקו הג' הוא בתי' מעשה וכמיש

כי פשענו. כלומר לפי שאתה מלכנו שקבלנו עול מלכותך עלינו. לכן אנו אומרים כי פשענו. והנה השמאל הדוחה בבחי' זו היא בבחינת הרגשה בנפשו. אך בבחי' יד רמה כתיב ובני ישראל יוצאים ביד רמה. בלא ה' הידיעה. כי יוצאים כתיב פי' שיוצאים מן הכלי וגבול והוא בחי' נשיאות נפש לקיים מה שכתוב אלך ה' נפשי אשא והוא בחי' תשובה עלאה שעליה אמרו ר"ל תשובה קדמה לעולם כי ע"י התשובה מעומקא דלבא ובמסירת נפש הרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה היא העולה למקור חוצבה ממש. והנה ישראל עלו במחשבה. פי' כי הנה במחשבה אחת ברא את העולם וישראל קדמו להיות באותה מחשבה. וכמארז"ל בנשמותיהם של צדיקים נמלך כו'. והרי הם למעלה מבחי' המחשבה ולכן התשובה של נשמות ישראל למקור חוצבם קדמה במעלה לבחי' העולם. ולכן נקי יד רמה שמרוממת ומנשאת למעלה במדרגה גבוה מאד מאד למקום שאינו ידוע ומושג בהשגת הנבראים. וזהו כי יד בלא ה' הידיעה דהיינו בחי' יד רמה הוא למעלה כי כס ועל בחי' י"ה כי ביה ה' צור עליהם שמה ראשית הבריאה במחשבה אחת ברא את העולם. אבל בחי' יד רמה היא למעלה מעלה מהם. ולכן יש בזה מעלה יתירה להיות משם מלחמה לה' בעמלק שלא יעמוד עמלק להתייצב על בחי' הרי"ה להיות מכסה ומסתיר ומפריד אלא יהיה גילוי. השם שלם והכסא שלם:

והנה משרש נחש שהוא עמלק יצא צפע הוא המן שהוא הוא בחי' עמלק ואחיותו ויניקתו משם י"ה. וזהו יחיק המן את הלבוש ואת הסוס וילבש את מרדכי. כי הנה אמר רז"ל שמי עם י"ה שסי' כו' ששמירת מצות לא תעשה הוא גילוי בחי' שם י"ה כי עיקר ה"לית שלא להיות כסוי ותהיה אור א"ס ב"ה. ורמ"ח מצות עשה הן המשכת אוא"ס ב"ה ודירתו בתחתונים וגדול כח גילוי הכסא והסתר עיקר האור מהמשכת השתלשלות האור שאינו אלא זיו והארה בעלמא. והנה המן הוא הקליפה המכסה ומסתיר בחי' שם י"ה שהוא מקור ה"לית. ולכן כד אתכפייא סט"א ואתהפך חשוכא לנהורא נעשו בחי' לבושין וסוסים לבחי' מרדכי שהוא בחי' מקור המשכת מצות עשה שהלבוש נמשך ממדרגה עלינה יותר מבחי' כמ"א:

וזהו מהר קח את הלבוש ואת הסוס וגו'. כי ארז"ל זכו אחישנה לא זכו בעתה. והנה בנא עת קץ המשיח במהרה בימינו כתיב בלע המות לנצח ואת רוח הטומאה אעביר וגו' שהיו כלים ואבודים לגמרי שלא יהיה מהם עלייה לקדושה. משא"כ ע"י תשובתן של ישראל בימי הגלות אתכפייא סט"א ואתהפכא חשוכא לנהורא נעשו מהם בחי' לבושין כנ"ל. ולכן אמר מהר דהיינו שהיה בבחי' אחישנה ואזי יכול להיות מזה את הלבוש ואת הסוס משא"כ כשיהיה בעתה תאבד לגמרי:

והנה פורים ויה"כ הוא בחינה אחת (יום כפורים פירושו כמו פורים). ונקרא פורים על שם הפור כי התנשאות המן שהפיל פור הוא הגורל שרצה לדמות לאותו הגורל שביה"כ כו'. שכמו שיהיה בחי' תשובה עלאה לפני ה' תטהרו כך בפורים זכו ישראל לתשובה עלאה על ידי דברי הצומות ועתקם במסירת נפש ממש ע"י קדוש השם שהרי המן לא ביקש אלא לאבד את היהודים ואם היו כופרים ח"ו לא היה עושה להם כלום. וכמארז"ל שבימי אחרושו קבלו את התורה ברצון וע"י היה נשיאת נפשם למקור חוצבם הגבה למעלה בבחי' עלה במחשבה ותשובה קדמה לעולם. והנה גלוי בחי' זו בנפש ביום הכפורים אין בו אכילה ושתייה אבל בפורים שהוא בזמן הגלות הוא ע"י שתיית היין דוקא שהוא בחי' יין המשכר דהיינו בטול הדעת והשגה כו' כמ"ש במ"א:

אף עשיתיו. וכמ"ש במ"א. והענין שצריך להמשיך בחי' הו' לבחי' ה"ה"א שהוא להיות מלוכשים במחשבה דבור ומעשה שיהיו ממולאים מן המדות דקדושה. והנה יש ה"ה במילוי ה' אחרת שהמילוי שהוא ההעלם שהוא בחי' ה' המחשבה כי כמו שיש ה' מוצאות בדבור כך הם במחשבה שמה שהוא מחשב הוא מדבר. ויש ה"ה במילוי אל"ף שהוא בחי' ההעלם מאד נעלה בחי' אל"ף פלי"א כו'. אך הנה שרש בחי' ה"ה שבשם הרי"ה ב"ה הוא נמשך למעלה מבחי' י"ה שבשם. וי"ד הוא בחי' נקודה עלאה הוא בחי' מה שכתוב יצא חן חצו דהיינו ראשית ומקור התהוות ועולמות והתחדשותם וי"א ליש ואפ"י המוחלט כי במחשבה אחת ברא את העולם שכל הבחי' ממכ"ע וסוכ"ע אינן אלא מחשבה אחת. וה' ראשונה היא בחי' התפשטות העולמות באורך ורוחב. והי"ד נקי נקודה בויקלא שהוא בחי' בטול וכו'. והנה כל המדות ומחשבה דבור ומעשה דקדושה שהוא בחי' י"ה שבשם נמשך ה"ה הבטול. דהיינו שפא"ר יתבונן בבטול השגת הנבראים לגבי הבריאה י' שאין תופסים מקום וכלא ממש נחשבו שאין אלא מחשבה אחת וכו' אזי ישם אליו לבו רוחו ונשמות ה"ה ליה' לבדו. אך אם רצה האדם לעורר את האהבה לה' בלבד במדותיו הטבעיים הרי הוא מפריד שם י"ה מ"ה שהמדות אצלו בבחי' יש והאהבה מורגשת יש מי שהוא אודה בלבד כו' וע"י יש אחיזה ויניקה לקליפות וסטי"א לינק ולקבל חיות שיתהוה ג"כ ז' מדות רעות ח"ו. וזהו בחי' עמלק שהוא בחי' חיות שהוא העושה ומגדיל ליש הפך הבטול שנמשך משם י"ה והוא המכסה ומסתיר התגלות שם י"ה וע"י כן הוא ראשית התהוות השבעה מדות רעות ומאירל אין אדם עובר בעריה אלא א"כ נכנס בו רוח טטות שהוא רוח המכסה ומסתיר בחי' הבטול כי איזהו חכם הרואה את הנולד. מאין כו'. וזהו שאין השם שלם. וענין שאמרו שאין הכסא שלם הנה בחי' כסא הוא כס א'. פי' בחינת אל"ף אאלפך חכמה אאלפך בינה היא התורה ירדה ונתכסה בכסויים גשמיים כמו כל עיני זרעים ומדע כו'. ונקרא לישון כסא כמו דרך משל כסא שיושב עליו האדם משמשל אחריו לישון עליו כך הוא ענין התורה שהוא בבחי' אחרונים ובחי' תיצינוניות. ירדה ונתלכשה בנינו עוה"ז הגשמיים והכסא היא בחי' מרכבה לבחי' אחרונים שירדו ונשפלו. והנה בעסק התורה צריך להיות לשמה. פי' בשביל התורה עצמה להמשיך בה בחי' האל"ף כמ"ש ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ שממשיכים בחי' יחודו ית' אפי' בארץ. משא"כ האומר אין לי אלה תורה וכו'.

זהו עמלק המפריד אלף כו'.

אך הנה העצה הנוצחית נגד עמלק הוא מ"ש כי יד על כס יה וגו'. פי' כי בחי' יד העולה למעלה מבחי' כס ומבחי' י"ה. והענין כי יש ג' ידות. יד הגדולה. יד החזקה. יד הרמה. והנה ביד הגדולה כתיב וירא ישראל את היד הגדולה בה' הידיעה שהיא ידועה ומושגת כי יד הגדולה היא אהבה שמעורר האדם לדבקה בו ית' היא מושגת ומורגשת בלב. וכן ביד החזקה כתיב ולכל היד החזקה בה' הידיעה שיד החזקה היא היראה גבורה דרועא ושמאלא ושמאל דוחה שע"י קבלת עומ"ש בק"ש דוחה ומשפיל א"ע. ולכן אומרים שבמונה עשרה סלח לנו אבינו כי חטאנו מחל לנו מלכנו כי פשענו. וענין פריקת בשופטני עסקינן אלא פשעים אלו המרדים. ומרד הוא ענין פריקת עול כלומר שהפריקות עול בלבד נחשב לו כפשע. ולכן קודם ק"ש אינו מרגיש בנפשו ואומר חף אנכי בלא פשע רק אחר קבלת עול מלכות שמים בק"ש שמקיים שום תשים עליך מלך עילאך ממש אזי נדמה בעיני מחשבות לבו כל היום שלא המשך עליו ריאה זו והסית דעתו ממנה כאלו פשע ומרד ופרק עומ"ש מעל צוארו. וזה מחל לנו מלכנו

גלוי הרצון הנמשך למטה בנפש בעומקא דלבא בבחי' מאד מאד עד רום המעלות להיות בבחי' מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ כלה שארי ולבכי. ובארץ הוא בחי' שמות בארץ שלא יהיה חפץ זה בתערוכות עם עמך רק אליו לבדו ית' כלתה נפשי ולבכי. והווי יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים ערוזיזי' מכל חי עולם הבא שכל חי העולם הבא שהם עליות עד אין קץ בבחי' עונג עליון להתענג בהוריה וליהנות מזוי השכינה שהיא בחי' מלך בלבד מבחינת שמות הלבב אבל תשובה ומעשים טובים שיעקב התשובה הוא בנקודת פנימות הארץ בעומקא דלבא מפנימות הלב היא מלושבת במעשים טובים שהם תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן שהן הן גלוי רצון העליון ב"ה הוא העולה למעלה מעלה מבחי' העונג כי העונג הבא לנשמות הוא ע"י התלבשות בהשגת הנשמה שתהא הנשמה מתענגת לפי השגתה אבל הרצון הוא למעלה מההשגה שהוא בבחי' גולגלתא דחפאי על מוחא וכמ"ש במ"א על פסוק אשת חיל עטרת כהלה. והווי ובבואה לפני המלך היא עליית כנסת ישראל לפני בחי' המלך ולמעלה הימנו בהתעלות הרצון לדבקה בו ית' בכבודו ובחצי' המלך למעלה מבחי' שמו ומלכותו. ואוי אמר עם הספר ישוב מחשבתו וגוי:

ובבואה לפני המלך אמר עם הספר וגוי. הנה ארז"ל שית אלפי שניו הוי עמא חד חרוב שהווא בבחי' מנוחה שאין בו עליות וירידות כי כל ימות ערוזיזי' שית אלפי שניו הן בבחינת ירידות ועליות הן בנשמות הן בגופות שכמה פעמים היו ישראל בשלוה ואח"כ ירדו כו'. והנה ירידה צורך עליי' היא ועלייה זו בכללה נחלקת לשתיים שהן ארבע. דהיינו שתיים לנפשות שהן ג"ע התחתון והעליון. ושתיים לגופות שהם ימות המשיח ותחיית המתים. ועל עליות הללו נאמר ליכו מחיל אל חיל שיש כמה מיני מדרגות שונות בעליות הנפשות. וכמה מיני היכולות בית הגנים ובית הגנים שני ג"ע התחתון וג"ע עליון. ויש נהר די נור המפסיק בין עליות כי עליות הן הנשמה מבחינה זו. לבחינה ומדרגה אחרת למעלה הימנה טובלת בנהר די נור שהווא בחי' המבטל ומשכח מעלתו הראשונה להחשיכה כלא וכאין בכדי שתהא בבחי' בטול והתלכללות בעלייה אחרת שלמעלה הימנה. וכמ"ש ובוה הערה באה אל המלך ובוה הוא העמוד שבינו עולם לעולם שבו ועל ידו נכללות הנשמות להיות בבחי' בטול כי זה השער לה' כו'. וכן עדי' בעליות הגופות לימות המשיח ותחיה"מ. אבל וחד חרוב הוא אלק השביעי שבו תכלית השלימות של כל העליות עד שאנו עוד עלייה למעלה הימנו שהווא סוף וקץ לכל המדרגות והעליות שאפשר להיות לפי מזג ותכונת השמיטה היא שית אלפי שניו וחד חרוב ובכל שמיטה ושמיטה לפי מה שהיא כך היא עליית אלק הוי' שבה שהיא תכלית השלימות של כל העליות ונק' בחי' מנוחה שהיא בחי' עלייה שאין למעלה הימנה עוד עלייה והווי וחד חרוב שהווא בבחינת מנוחה:

וביאור הענין כי הנה כל עבודת האדם כערוזי' הוא לברר הטוב מהרע ויש בירור אחר בירור עד רום המעלות. הבירור הוא ע"י חכמה כח מ"ה שהווא בחי' הביטול לביטול וליכילל אליו ית' והוא לפני המלך כי בחי' מלך הוא בבחי' העולם לשון העלם והסתר פנים להיות כמה עצמונים רבים ועצומים שיהיה בחי' עם לשון עוממות בדברים זרים ונפרדים כו'. אין מלך בלא עם ובחי' חכמה הוא כח מ"ה שהיינו להעלות מעלמא דפרווא לקשר ולייחד אליו ית' בבחי' בטול אליו לבדו. והנה הבירור הוא במחשבה כמו שנראה בחוש בגשמיות שכאשר יפול לאדם איזה ענין הוא חושב ומהרהר בו ואת הטוב יקבל ונקלט במוחו ומחשבתו להיות גומר כך בדעתו שיקום הדבר ויהיה כך בפועל ממש ואת הרע דוחה לחוץ ובחי' מחשבה הוא נקרא ספר בחי' צירופי אותיות. והנה כאלה עורותא דלתתא בבואה לפני המלך בבחי' חכמה ובבחי' בירור כנ"ל. או אתעדליע' להיות אמר עם הספר שיהיה בירור בחי' חכמה במחשבה העליונה בחי' ספר צירופי אותיות שידחה הרע לחוץ ופסולת וסוגים שלוחי הדין והקטרוג המעכבים ומונעים את האדם בעבודת ה' מבית ומבחוץ בגשמיות ורוחניות וישוב מחשבתו הרעה על ראשו. ובירורם הוא ע"י העלאתם לחוץ כי מחשבה העליונה דייקא שעלייה זו גורמת להם הירידה והדחיה לבחי' כי הנה בהיותם למטה אין תופסין מקום ככל שמתים בידים תתפש וגוי. והם כמשל השמים שהם ב"י. וכמ"ש ויגר מזוה כך שמריה ימצו וגו' שהם הם בחי' שמרים שכשעל למטה כי יפה להם. וזו היא הסיבה שכל הרשעים מגביהים את עצמם קודם מפתלם וכמו שהיה בהמן שגדלו ונשאו על כל השרים וגוי. וכמ"ש לפני שבר גאון. והיינו דתכיב אם תגביה כנשר וגוי משם אורידך נאום ה' משם דייקא שהגבתם עלייתם למעלה היא הגורמת השפלתם ומפתלם לפי שלא יוכלו לעמוד במקום גבוה ומדרגה העליונה בחי' ספר לפיכך ימחו מספר חיים כתיב. משא"כ כשהם למטה אין תופסין מקום ככל כמשל צואה כשהיא בכית הכסא ובאשפה שם מקומה הראוי לה משא"כ כשמכניסין אותה לבית דוחין אותה לחוץ. והנה התעלותם לבחי' ספר ומחשבה עליונה הוא אחרי התעלות כנסי' שהווא בחי' נקודת פנימיות הלב לבחי' מדרגת לפני המלך משא"כ כשהיא למטה וצריכה היא בעצמה להתברר עדיין אי אפשר להיות בירור אחר במדרגת השמרים. וככה הוא ממש בנפש הבהמית שבכל

וזהו חייב אינש לבסומי בפוריא בבחי' יין המשכר עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. כי ארור המן הוא הקליפה המכסה ומסתיר שם י"ה בחי' הלא תעשה. וברוך מרדכי הוא המשכת מצות עשה בחי' וי"ה. וע"י בחי' יין המשכר הוא בחי' בטול ההשגה כו' ובחי' תשובה עלאה עולה למעלה מבחי' י"ה ומבחי' וי"ה. ובפורים מתגלה בחינה זו בכל נפש בכלל והארה מבחי' זו מתגלה קצת בכל יום כפרט בק"ש במסירת נפש באחד ובוואכהת לכל חד לפושדי:

ובבואה לפני המלך אמר עם הספר וגוי. הנה ארז"ל שית אלפי שניו הוי עמא חד חרוב שהווא בבחי' מנוחה שאין בו עליות וירידות כי כל ימות ערוזיזי' שית אלפי שניו הן בבחינת ירידות ועליות הן בנשמות הן בגופות שכמה פעמים היו ישראל בשלוה ואח"כ ירדו כו'. והנה ירידה צורך עליי' היא ועלייה זו בכללה נחלקת לשתיים שהן ארבע. דהיינו שתיים לנפשות שהן ג"ע התחתון והעליון. ושתיים לגופות שהם ימות המשיח ותחיית המתים. ועל עליות הללו נאמר ליכו מחיל אל חיל שיש כמה מיני מדרגות שונות בעליות הנפשות. וכמה מיני היכולות בית הגנים ובית הגנים שני ג"ע התחתון וג"ע עליון. ויש נהר די נור המפסיק בין עליות כי עליות הן הנשמה מבחינה זו. לבחינה ומדרגה אחרת למעלה הימנה טובלת בנהר די נור שהווא בחי' המבטל ומשכח מעלתו הראשונה להחשיכה כלא וכאין בכדי שתהא בבחי' בטול והתלכללות בעלייה אחרת שלמעלה הימנה. וכמ"ש ובוה הערה באה אל המלך ובוה הוא העמוד שבינו עולם לעולם שבו ועל ידו נכללות הנשמות להיות בבחי' בטול כי זה השער לה' כו'. וכן עדי' בעליות הגופות לימות המשיח ותחיה"מ. אבל וחד חרוב הוא אלק השביעי שבו תכלית השלימות של כל העליות עד שאנו עוד עלייה למעלה הימנו שהווא סוף וקץ לכל המדרגות והעליות שאפשר להיות לפי מזג ותכונת השמיטה היא שית אלפי שניו וחד חרוב ובכל שמיטה ושמיטה לפי מה שהיא כך היא עליית אלק הוי' שבה שהיא תכלית השלימות של כל העליות ונק' בחי' מנוחה שהיא בחי' עלייה שאין למעלה הימנה עוד עלייה והווי וחד חרוב שהווא בבחינת מנוחה:

והנה כתיב לכו חזו מפעלות אלקים אשר שם שבנות בארץ ואמרז"ל אל תקרא שמות אלה שמות. והענין כי הנה בחי' שמות הוא ענין חד חרוב דהיינו בחינת מנוחה סוף ותכלית כל העליות ואעפ"כ כל זה הוא רק בחי' שמות שאין זה אלא מבחי' שמו מדת מלכותו ית' כמאמר יחיד חי העולמים מלך כו'. כלומר שהווא יחיד ומיוחד לבדו כמו קודם שנברא העולם שאינו בגדר עלמין כלל ומה שהווא חי העולמים הנה החיות התפשטת בעולמות אינו אלא בבחי' עד ומלכותך מלכות כל העולמים כתיב שכל העליות וכל העולמות עד רום המעלות בכל שמיטה ושמיטה וכמה שמיטין ויבולות כו' הן הם רק בחי' מלכותו ית' שמתענגים ונהנין מזוי השכינה ובעונג זה יש כמה מדרגות ועליות עד רום המעלות וכל זה הוא רק התפשטות זיו כבוד מלכותו ית' אבל בו ית' בכבודו ובעצמו לית מחשבה תפיסא ביה כלל:

והנה ענג זה בכללו הוא בחי' החרף לקבל שכרם ובהיותם לעשותם הוא בחי' התפשטות הרצון שהרצון הוא חיצוניות עונג כנודע בחוש שכל דבר שיש בו תענוג לזה נוטה הרצון. והיינו התפשטות רצונו והכמתו ית' בתרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן שהם תר"ך עמודי אור הנמשכים מעונג העליון. וכל מצות צריכות כוונת הלב שהווא נקודת פנימיות הרצון שבלב לדבקה בו ית' על ידי מצותיו כמאמר אשר קדשנו במצותינו. והנה כמו שיש בעונג עליון אחר עליון עד רום המעלות כך ברצון נקודה פנימית הלב עומקא דלבא הנקרא בשם כנסת ישראל כמ"ש במ"א יש ג"כ עליון אחר עליון עד שיהיה